

opusdei.org

Tema a 10-a: Patimile și Moartea pe Cruce

Isus a murit pentru păcatele noastre (cf. Rom 4,25) pentru a ne elibera de ele și pentru a ne răscumpăra pentru viața divină.

29.10.2021

1. Înțelesul general al Crucii lui Cristos

1.1. Unele premise

Misterul Crucii este încadrat în marele proiect al lui Dumnezeu care cuprinde și venirea lui Isus în lume. Sensul întregii creații se înțelege doar în vederea scopului ei supranatural, care constă în unirea cu Dumnezeu. Însă, păcatul a alterat profund ordinea creației; omul a încetat să vadă lumea ca o lucrare plină de bunătate și ea a început să îi apară ca o realitate confuză. Atunci el și-a pus speranța în creaturi stabilindu-și false obiective pământești.

Scopul sosirii lui Isus Cristos în lume este reintegrarea ei în proiectul lui Dumnezeu și ducerea ei în mod eficient a destinului unirii cu El. Pentru a realiza aceasta, Isus, adevăratul Cap al genului uman [i],

și-a asumat toată realitatea omenească care fusese degradată prin păcat, a făcut-o proprie și, reînnoind-o, a oferit-o în mod filial Tatălui. În acest fel, Isus a restabilit fiecărei relații și situații omenești adevăratul ei sens, în dependență cu Dumnezeu Tatăl. Acest sens sau scop al venirii lui Isus este realizat cu întreaga sa viață, cu fiecare dintre misterele sale, în care Isus îl slăvește pe Tatăl pe deplin. Fiecare eveniment și fiecare etapă a vieții lui Cristos are un rol specific, în vederea acestui obiectiv mântuitor [ii].

1.2. Legătura cu misterul Crucii

Scopul propriu-zis al misterului Crucii este nimicirea păcatului lumii (cf. *In* 1, 29), absolut necesară în vederea realizării unirii filiale cu Dumnezeu. Această unire este, așa cum am spus, scopul final al planului lui Dumnezeu (cf. *Rm* 8, 28-30).

Isus șterge păcatul lumii purtându-l pe umeri săi și anulându-l în dreptatea inimii sale sfinte [iii] . Acesta este, în esență, misterul Crucii:

a) El *ne-a purtat păcatele*. Se dovedește, în primul rând, prin istoria patimilor și morții sale narate în Evanghelii. Aceste fapte, constituind istoria Fiului lui Dumnezeu întrupat și nu doar a unui om, mai mult sau mai puțin sfânt, au o valoare și eficiență universală, atingând întreaga rasă omenească. În ele sesizăm că Isus a fost predat de Tatăl în mâinile păcătoșilor (vezi Mt 26, 45) și că Însuși Isus a permis de bună voie ca răutatea lor să determine întru totul destinul Lui. După cum spune Isaia atunci când prezintă impresionanta lui viziune asupra lui Isus [iv]: „Chinuit și umilit, el nu și-a deschis gura; ca un miel dus la înjunghiere și ca o oaie mută

înaintea celor care o tund, nu și-a deschis gura” (Is 53,7).

Miel fără pată, a acceptat în mod liber suferințele fizice și morale pricinuite de nedreptatea păcătoșilor și, în ele, și-au asumat toate păcatele oamenilor, toate jignirile împotriva lui Dumnezeu. Fiecare ofensă omenească este cumva, cauza morții lui Cristos. Spunem, în acest sens, că Isus „a purtat” păcatele noastre pe Golgota (cf. *1 Pt 2, 24*).

b) El a *eliminat păcatul cu dăruirea sa*. Dar Cristos nu doar a suportat păcatele noastre, ci și le-a „distrus”, le-a înlăturat. Deoarece a purtat suferințele cu dreptate *filială*, în uniune ascultătoare și iubitoare față de Tatăl său; cu o dreptate *nevinovată*, iubitoare de păcătoși, deși ei nu o meritau. Cristos cu dreptatea lui, vrea să ierte, din dragoste, nelegiuirile noastre (cf. *Lc 22, 42; 23, 34*). El I-a oferit Tatălui

suferințele și moartea sa în favoarea noastră, pentru iertarea noastră: „în rănilor lui am fost vindecați” (Is 53, 5).

2. Crucea dezvăluie mila și dreptatea lui Dumnezeu, prin Isus Cristos

Rodul crucii este, așadar, nimicirea păcatului. Omul își însușește acest rod prin sacramente (mai ales spovada sacramentală) și se va apropia de el în mod desăvârșit după această viață, dacă a fost credincios față de Dumnezeu. Din Cruce vine posibilitatea ca toți oamenii să trăiască departe de păcat și să poată integra suferința și moartea în propria cale personală spre sfințenie.

Dumnezeu a vrut să salveze lumea prin intermediul crucii, dar nu pentru că iubește durerea sau suferința, căci Dumnezeu iubește numai și face binele. Nu a dorit

crucea cu o voință necondiționată, așa cum dorește, de exemplu, ca creaturile să existe, dar *a* dorit-o *praeviso peccato*, având în vedere păcatul. Există crucea, pentru că a existat păcatul. Dar, de asemenea, pentru că există Iubirea. Crucea este rodul iubirii lui Dumnezeu confruntându-se cu păcatul omului.

Dumnezeu a vrut să-L trimită în lume pe Fiul său pentru a realiza mântuirea oamenilor cu jertfa propriei vieți și acest fapt spune multe despre Dumnezeu Însuși. Mai exact, crucea dezvăluie mila și dreptatea lui Dumnezeu:

a) *Milostivirea*. Sfânta Scriptură spune frecvent că Tatăl și-a predat Fiul în mâinile păcătoșilor (vezi Mt 26, 54), că nu și-a cruțat propriul său Fiu. Prin unitatea Persoanelor divine din Treime, în Isus Cristos, Cuvântul întrupat, Tatăl, care Îl trimite, este întotdeauna prezent. Din acest motiv,

în spatele liberei decizii a lui Isus de a-și da viața pentru noi, există și predarea de către Tatăl a Fiului său iubit, lăsându-L în mâinile păcătoșilor; această predare arată mai mult decât oricare alt gest din istoria mântuirii iubirea Tatălui pentru oameni și milostivirea lui.

b) Crucea ne dezvăluie și *dreptatea* lui Dumnezeu. Această dreptate nu constă atât de mult în faptul că omul trebuie să plătească pentru păcat, ci mai degrabă în a-l pune pe calea adevărului și a binelui, restabilind bunurile pe care păcatul le-a distrus. Fidelitatea, ascultarea și dragostea lui Cristos față de Tatăl său, Dumnezeu; generozitatea, caritatea și iertarea lui Isus față de frații săi, oamenii; veridicitatea, dreptatea și inocența Lui, menținute și afirmate în ora patimii și morții sale, îndeplinesc această funcție: golesc păcatul de forța lui osânditoare și ne deschid inimile spre sfințenie și

dreptate, căci El se dăruiește *pentru* noi. Dumnezeu ne izbăvește de păcatele noastre pe calea dreptății: prin dreptatea lui Cristos.

Ca rod al jertfei lui Cristos, prin puterea ei mântuitoare, ne putem comporta întotdeauna ca niște copii ai lui Dumnezeu în orice situație care s-ar putea ivi.

3. Crucea ca eveniment istoric

Isus a știut de la început și într-un mod potrivit cu desfășurarea misiunii sale și cu conștiința sa omenească, faptul că cursul vieții lui sfârșea pe cruce. Și a acceptat-o pe deplin: a ajuns să îplinească voința Tatălui până la ultimele amănunte (cf. *In* 19, 28-30), iar această împlinire l-a îndemnat „să-și dea viața ca răscumpărare pentru mulți” (*Mc* 10, 45).

În îndeplinirea sarcinii pe care Tatăl I-o încredințase, a întâmpinat opoziția din partea autorităților religioase din Israel, care Îl considerau pe Isus ca un impostor. Deci „unii conducători ai Israelului l-au acuzat pe Isus că acționează împotriva legii, împotriva templului de la Ierusalim și îndeosebi împotriva credinței în Dumnezeu unic, întrucât el se proclama Fiul lui Dumnezeu. Pentru aceasta l-au predat lui Pilat ca să-l condamne la moarte” (*Compendiu* , 113).

Cei care l-au osândit pe Isus au păcătuit respingând adevărul care este Cristos. În realitate, orice păcat este o respingere a lui Isus și a adevărului pe care El l-a adus de la Dumnezeu. În acest sens, orice păcat își găsește un loc în Patimile lui Isus. „Pățimirea și moartea lui Isus nu pot fi imputate fără deosebire nici tuturor evreilor care trăiau atunci, nici celorlalți evrei veniți după aceea

în timp și în spațiu. Fiecare păcătos, adică fiecare om, este în mod real cauză și instrument al suferințelor Răscumpărătorului și sunt vinovați mai grav cei care, mai ales dacă sunt creștini, recad mai des în păcat sau se complac în vicii” (*Compendiu*, 117).

4. Jertfa și răscumpărarea

Isus a murit pentru păcatele noastre (cf. *Rom 4, 25*), pentru a ne elibera de ele și a ne izbăvi de sclavia pe care el o introduce în viața omului. Sfânta Scriptură spune că patima și moartea lui Cristos sunt: a) sacrificiul legământului b) jertfă de ispășire, c) ofrandă de îndestulare și de repararea păcatelor, d) faptă de răscumpărare și de eliberare a oamenilor.

a) Isus, oferindu-și viața lui Dumnezeu pe Cruce, a instituit *Noul Legământ*, adică noua formă de unire a lui Dumnezeu cu oamenii care a

fost profetizată de Isaia (cf. *Is* 42,6), Ieremia (cf. *Jr* 31, 31-33) și Ezechiel (cf. *Ez* 37,26). Noul Legământ este cel pecetluit în corpul lui Cristos dăruit și în sângele său vărsat pentru noi (Cf. *Mt* 26, 27-28).

b) Jertfa lui Cristos pe Cruce are o *valoare de ispășire*: adică de curățire și purificare de păcat (cf. *Rm* 3, 25; *Evr* 1, 3; *1 In* 2, 2; 4, 10).

c) Crucea este o *jertfă de îndestulare și de reparație pentru păcat* (cf. *Rm* 3, 25; *Evr* 1, 3; *1 In* 2, 2; 4, 10). Cristos a arătat Tatălui dragostea și ascultarea pe care oamenii am negat-o cu păcatele lor. Dăruirea lui a făcut dreptate și ne-a *împăcat* cu dragostea părintească a lui Dumnezeu pe care noi am respins-o de la originea omenirii.

d) Crucea lui Cristos este *ofaptă de răscumpărare și de eliberarea* omului. Isus a plătit pentru libertatea noastră cu prețul sângelui său, adică

al suferințelor și morții sale (Cf. *1 Pt* 1, 18). Cu dăruirea Lui a dobândit mântuirea noastră, ca să putem intra în împărăția cerurilor: „El ne-a eliberat de sub puterea întunericului și ne-a strămutat în împărăția Fiului iubirii sale. În el avem răscumpărarea, iertarea păcatelor” (*Col* 1, 13-14).

5. Efectele Crucii

Principalul efect al Crucii este eliminarea păcatului și a tot ceea ce se opune unirii omului cu Dumnezeu. Crucea, pe lângă nimicirea *păcatelor*, ne eliberează și de *diavol*, care uneltește în secret urzeala păcatului și a *morții veșnice*. Diavolul nu poate nimic împotriva aceluia care este unit cu Cristos (cf. *Rm* 8, 31-39) și moartea încetează să fie separarea veșnică de Dumnezeu și rămâne doar ca o poartă către destinul final (Cf. *1 Cor* 15, 55-56).

Odată înlăturate toate aceste obstacole, Crucea deschide omenirii calea de mântuire, posibilitatea universală a harului. Împreună cu Învierea și Înălțarea glorioasă a lui Isus, Crucea este cauza îndreptăririi omului, adică nu numai a eliminării păcatului și a altor obstacole, dar și a insuflării noii vieți (harul lui Cristos care sfințește sufletul). Fiecare sacrament înfăptuiește un mod diferit de a participa la Paștele lui Cristos și de a ne însuși mântuirea care vine de la El. De exemplu, Botezul, ne eliberează de moartea introdusă prin păcatul original și ne permite să trăim viața cea nouă a Celui Înviat.

Isus este cauza unică și universală a mântuirii omenești: singurul mediator între Dumnezeu și oameni. Tot harul mântuirii dat oamenilor provine din viața Lui și, în special, din misterul său pascal.

6. A răscumpăra împreună cu Cristos

După cum tocmai am spus, Mântuirea săvârșită de Cristos pe Cruce este universală, se extinde asupra întregii rase umane. Dar roadele și meritele Patimii și Morții lui Cristos trebuie să ajungă la fiecare dintre noi, în principal prin credință și Sfintele Taine.

Domnul nostru Isus Cristos este singurul mijlocitor între Dumnezeu și oameni (Cf. *1 Tm 2, 5*). Dar Dumnezeu Tatăl a vrut să fim nu numai răscumpești, dar și corăscumpești (cf. *Catehismul*, 618). El ne cheamă să luăm crucea sa și să-L urmăm (*Mt 16-24*), deoarece El „a suferit pentru voi lăsându-vă exemplu ca să mergeți pe urmele lui” (*1 Pt 2, 21*).

Sfântul Paul scie:

a) „Nu mai trăiesc eu, ci Cristos trăiește în mine” (*Gal 2, 20*): pentru a ajunge la identificarea cu Cristos, trebuie să îmbrățișăm crucea.

b) „Împlinesc ceea ce lipsește suferințelor lui Cristos în trupul meu pentru trupul său, care este Biserica” (*Col 1, 24*): putem fi co-răscumpărători cu Cristos.

Dumnezeu nu a dorit să ne elibereze de toate greutatele acestei vieți, pentru ca, acceptându-le, să ne putem identifica cu Cristos, să merităm viața veșnică și să cooperăm în sarcina de a aduce altora roadele Mântuirii. Boala și durerea, oferite lui Dumnezeu în unirea cu Cristos, au o mare valoare de răscumpărare, precum și mortificarea corporală practică cu același spirit cu care Cristos a suferit, în mod liber și voluntar, în Pătimirea sa: din dragoste, pentru a ne răscumpăra, ispășind păcatele

noastre. În cruce, Isus Cristos ne dă exemplul de toate virtuțile:

a) de caritate: „nimeni nu are iubire mai mare decât cel care își dă viața pentru prietenii lui ” (cf. *In 15, 13*);

b) de ascultare: a devenit „ascultător de Tatăl până la moarte și moarte de cruce” (Cf. *Fil 2, 8*);

c) de smerenie, blândețe și răbdare: a îndurat suferințele fără să le evite sau să le ușureze, ca un miel blând (cf. *Ier 11, 19*);

d) detașarea de lucrurile pământești: Regele Regilor și Domnul Domnilor apare pe Cruce dezbrăcat, batjocorit, scuipat, biciuit, încununat cu spini, din iubire.

Domnul a vrut să-și alăture Maica, mai strâns decât oricine altcineva, de misterul suferinței sale răscumpărătoare (cf. *Lc 2, 35*; *Catehismul*, 618). Preasfânta Fecioară

ne învață să fim lângă Crucea Fiului ei [v].

ANTONIO DUCAY

Bibliografie de bază

- *Catehismul Bisericii Catolice* ,
599-618.

- *Compendiul Catehismului Bisericii
Catolice*, 112-124.

- Sf. Ioan Paul al II-lea , *Valoarea
răscumpărătoare a Patimilor lui
Cristos*, Cateheză: 7-IX-1988, 28-
IX-1988, 5-X-1988, 19-X-1988, 26-
X-1988.

- Sf. Ioan Paul al II-lea , *Moartea lui
Cristos: caracterul ei mântuitor*,
Cateheză:

14-XII-1988, 11-I-1989.

Lectură recomandată

- Sfântul Josemaría, Omilia *Moartea lui Cristos, viață a creștinului*, în *Cristos care trece*, nr. 95-101.

- *Dicționar de teologie*, coordonat de C. Izquierdo et al., Voci: *Isus Cristos (IV) și Cruce*, Eunsa, Pamplona, 2006.

NOTE

[i] El este Capul nostru, pentru că este Fiul lui Dumnezeu și pentru că a fost solidar cu noi întru totul, cu excepția păcatului (cf. *Evr* 4, 15).

[ii] Copilăria lui Isus, viața sa de muncă, botezul lui în Iordan, predicarea lui... totul contribuie la Mântuirea oamenilor. Referitor la viața lui Cristos din satul Nazaret, Sfântul Josemaría a spus: „Anii aceia ascunși ai Domnului nu sunt lipsiți de sens și nici nu sunt o simplă pregătire pentru anii care aveau să vină mai târziu: cei din viața sa

publică. Din 1928 am înțeles clar că Dumnezeu vrea ca creștinii să ia un exemplu din toată viața Domnului. Am înțeles mai ales viața lui ascunsă, viața lui de muncă obișnuită în mijlocul oamenilor: Domnul vrea ca multe suflete să-și găsească drumul în anii vieții tăcute și normale». *Cristos care trece*, nr. 19.

[iii] Cf. *Col* 1, 19-22; 2, 13-15; *Rom* 8, 1-4; *Ef* 2, 14-18; *Evr* 9, 26.

[iv] Cele patru poeme dedicate misteriosului „Slujitor al lui Iahve” constituie o splendidă profecție din Vechiul Testament despre Patimile lui Cristos (*Is* 42, 1-9; 49, 1-9; 50, 4-9; 52, 13-53, 12).

[v] Cf. Sf. Josemaría, *Drum*, nr. 508.

a-10-a-patimile-si-moartea-pe-cruce/
(16.04.2025)